

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Jarząbek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 15 listopada 2021 r.

w Warszawie

sprawy K. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania K. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 21 sierpnia 2020 r. znak (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje K. W. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 15 czerwca 2021r. do dnia 14 czerwca 2023r.

UZASADNIENIE

K. W. w dniu 21 września 2020 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 21 sierpnia 2020 r., znak: (...) Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Ponadto wniósł o dopuszczenie dowodu z orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, który uznał, że jest częściowo niezdolny do pracy do dnia 31 lipca 2021 r. (odwołanie z dnia 21 września 2020 r., k. 3-4 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W treści uzasadnienia organ rentowy przytoczył treść art. 57 i 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Następnie wskazał, że na mocy orzeczenia lekarza orzecznika ZUS odwołujący został uznany za osobę częściowo niezdolną do pracy do dnia 31 lipca 2021 r., jednak nie ustalono daty początkowej wystąpienia niezdolności. W takiej sytuacji zdaniem organu rentowego za datę powstania niezdolności do pracy przyjmuje się dzień złożenia przez ubezpieczonego wniosku o świadczenie. W jego ocenie odwołujący nie spełnia przesłanek wynikających z art. 57 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 58 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 w/w ustawy, ponieważ w 10-leciu przed dniem powstania częściowej niezdolności do pracy, tj. od 9 czerwca 2010 r. do 8 czerwca 2020 r. K. W. udowodnił 4 lata i 4 miesiące, zamiast wymaganych 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych. ZUS stwierdził, że jednocześnie K. W. nie wypełnił wymogu znajdującego się w art. 58 ust. 4 tej ustawy, ponieważ wykazał 23 lata, 10 miesięcy i 5 dni ogólnego stażu pracy i nie jest całkowicie niezdolny do pracy oraz w art. 58 ust. 3, ponieważ do dnia powstania niezdolności do pracy nie wykazał okresów składkowych i nieskładkowych bez przerw poniżej 6 miesięcy (odpowiedź na odwołanie z dnia 7 października 2020 r., k. 7 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. W., urodzony w dniu (...), z wykształcenia jest ślusarzem mechanikiem i wykonywał pracę w wyuczonym zawodzie. Odwołujący był leczony operacyjnie w 1987 r. z powodu złamania bliższej nasady prawej kości piszczelowej oraz w 1999 r. z powodu złamania lewego podudzia. Ubezpieczony jest leczony od kilkunastu lat z powodu dolegliwości wielostawowych i przyjmuje leki przeciwbólowe i przeciwzapalne (dokumentacja lekarska, akta ZUS).

Odwołujący w dniu 9 czerwca 2020 r. złożył wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. o rentę z tytułu niezdolności do pracy (wniosek z dnia 9 czerwca 2020 r., a. r.).

W toku postępowania wyjaśniającego lekarz orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 8 lipca 2020 r. uznał ubezpiezonego za częściowo niezdolnego do pracy do dnia 31 lipca 2021 r. i nie ustalił daty początkowej tej niezdolności. W oparciu o powyższe organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z dnia 21 sierpnia 2020 r., znak: (...) zgodnie z którą odmówił odwołującemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W jego ocenie K. W. nie spełnił przesłanki wynikającej z art. 57 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ w 10-leciu przed dniem powstania zdolności, tj. od 9 czerwca 2010 r. do 8 czerwca 2020 r. udokumentował staż pracy w wymiarze 4 lat i 4 miesięcy, zamiast wymaganych 5 lat. Do ogólnego stażu jego pracy organ rentowy uwzględnił łącznie 27 lat, 2 miesiące i 29 dni (orzeczenie z dnia 8 lipca 2020 r. i decyzja z dnia 21 sierpnia 2020 r., a. r.).

Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów ortopedy i neurologa celem ustalenia, czy odwołujący jest zdolny czy całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa, to na jaki okres oraz, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonej, to na czym ona polegała (postanowienie z dnia 23 października 2020 r., k. 8 a. s.).

Po przeprowadzeniu badań przedmiotowych przez biegłych sądowych rozpoznano u odwołującego:

- w zakresie neurologicznym chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa i stawów obwodowych oraz stan po złamaniu lewego podudzia w grudniu 2000 r. Dodatkowo w wywiadzie ubezpieczony stwierdził, że cierpi na boreliozę. W trakcie badania K. W. nie zdiagnozowano cech podrażnienia korzeni nerwowych, utrwalonych niedowładów i wzmożonego napięcia mięśni przykręgosłupowych w odcinku L-S. U ubezpieczonego występuje ograniczenie ruchomości odcinka L-S kręgosłupa w skłonie, jednak opisane schorzenia nie dają podstaw do uznania badanego za choćby częściowo niezdolnego do pracy (opinia biegłego sądowego neurologa R. P., k. 31-33 a. s.);

- w zakresie ortopedycznym chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa lędźwiowego, artrozę stawów kolanowych i barków, chorobę zwyrodnieniową nadgarstków oraz w wywiadzie boreliozę. Z powodu zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa i stawów kolanowych ubezpieczony jest leczony w sposób zachowawczy. Zdiagnozowane schorzenia uniemożliwiają mu wykonywanie pracy związanej z dłuższym staniem, chodzeniem oraz podnoszeniem i przenoszeniem ciężkich przedmiotów. Poprawa stanu jego zdrowia związana jest z koniecznością wszczęcia protezy całkowitej. Z uwagi na powyższe jest on częściowo niezdolny do pracy na okres dwóch lat od 15 czerwca 2021 r. (opinia biegłego sądowego ortopedy G. K., k. 42-44 a. s.).

Do stażu pracy odwołującego uwzględniono m.in. okresy jego zatrudnienia od 1 sierpnia 2015 r. do 30 września 2015 r., od 1 października 2015 r. do 31 grudnia 2015 r., od 1 lipca 2016 r. do 31 maja 2020 r. oraz od 1 czerwca 2020 r. do 31 maja 2021 r. (decyzja z dnia 21 sierpnia 2020 r., karta przebiegu zatrudnienia z dnia 13 października 2021 r., a. r. oraz stanowisko komórki merytorycznej ZUS, k. 68 a. s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych ubezpieczonego, w szczególności wyników jego badań. Autentyczność zgromadzonych dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron, dlatego Sąd uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy. W ocenie Sądu opinie biegłych sądowych są wiarygodnym dowodem w sprawie, gdyż wydane zostały w oparciu o obiektywne wyniki badań odwołującego i bezpośrednie badania przez tych lekarzy. Zdaniem Sądu opinie nie pozostawiają żadnych

wątpliwości co do dokładnego określenia stanu zdrowia ubezpieczonego. Co prawda wnioski wyprowadzone przez obu biegłych sądowych nie były ze sobą pokrewne, jednak należy zauważyć, że badany cierpiał w głównej mierze na schorzenia natury ortopedycznej. Na jego niezdolność do pracy wpływa w szczególności choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa lędźwiowego, artroza stawów kolanowych i barków oraz choroba zwyrodnieniowa nadgarstków. Zatem należało uznać, że w rozpatrywanej sprawie w kontekście ustalenia stanu zdrowia K. W. w odniesieniu do jego niezdolności do pracy fundamentalne znaczenie ma opinia sporządzona przez biegłego sądowego z zakresu ortopedii. W związku z tym Sąd opierając na wnioskach biegłego tej specjalizacji był zobowiązany dokonać stosownych rozważań prawnych w odniesieniu do zbadania prawidłowości wydanej decyzji przez organ rentowy.

W tym stanie rzeczy w ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowił wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie K. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 21 sierpnia 2020 r., znak: (...) podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 53 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą”, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: (pkt 1) jest niezdolny do pracy; (pkt 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy; (pkt 3) niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów; (pkt 4) nie ma ustalonego prawa do emerytury z Funduszu lub nie spełnia warunków do jej uzyskania.

Jak stanowi art. 57 ust. 2 ustawy, przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Na podstawie z art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy, warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

W świetle art. 58 ust. 2 ustawy, okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.

Na podstawie art. 58 ust. 4 ustawy, przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

W niniejszej sprawie, na gruncie spornej decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. podnosił, że ubezpieczony nie spełnił przesłanki wynikającej z art. 57 ust. 2 ustawy. Organ rentowy stwierdził, że w dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy ubezpieczony nie legitymował się co najmniej 5-letnim okresem składkowym i nieskładkowym.

Sąd Okręgowy dysponując zgromadzonym materiałem dowodowym w postępowaniu wyjaśniającym dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii i neurologii celem ustalenia, czy odwołujący jest niezdolny do pracy ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności. Zdaniem Sądu treść oraz wnioski wynikające z opinii sporządzonych przez biegłych sądowych były rzetelne, logiczne i prawidłowe. Istotnym jest, że strony, w tym w szczególności organ rentowy, nie wnosiły uwag do opinii biegłych sądowych. W związku z tym Sąd uznał je za mające wysoki walor dowodowy. Sąd doszedł do przekonania, że najistotniejsze w sprawie schorzenia odwołującego leżały

po stronie ortopedycznej. Zatem Sąd uznał opinię biegłego sporządzoną przez lekarza ortopedę G. K. za odnoszącą się w pełnym zakresie do możliwości podjęcia pracy przez ubezpieczonego. Sąd doszedł do jednoznacznego wniosku, że odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy w okresie od 15 czerwca 2021 r. do 15 czerwca 2023 r. z powodu zdiagnozowanych zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa i stawów kolanowych, z powodu których jest systematycznie leczony. Wymaga podkreślenia, że K. W. jest z wykształcenia i z zawodu ślusarzem mechanikiem. Zatem dolegliwości na tle ortopedycznym nie pozwalają mu na wykonywanie tej pracy ze względu na konieczność długotrwałego stania i chodzenia. Z uwagi na stwierdzone schorzenia taki rodzaj pracy jest całkowicie wykluczony.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt obowiązujących przepisów prawnych, należało dokonać subsumpcji, a więc przyporządkowania odpowiedniej normy prawnej pod ustalony stan faktyczny. Podstawą dokonania oceny zasadności zaskarżonej decyzji było ustalenie przez Sąd, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy od 15 czerwca 2021 r. Istotną rolę odegrała data początkowej niezdolności do pracy ubezpieczonego, która nie została ustalona przez organ rentowy w toku postępowania wyjaśniającego. W niekwestionowanych wnioskach przez strony procesu biegły ortopeda uznał, że z pewnością w dacie przeprowadzonego badania przedmiotowego strona odwołująca była częściowo niezdolna do pracy. Na podstawie poglądu wyrażonego przez Sąd Apelacyjny, który został w całości zaaprobowany, zgodnie z art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Okres ten w myśl ust. 2 powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Art. 58 ust. 4 stanowi natomiast, że ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 30 lat dla mężczyzny, który jest całkowicie niezdolny do pracy. Ponieważ warunki te muszą być spełnione łącznie, niespełnienie jednego z nich uzasadnia odmowę prawa do renty (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 5 sierpnia 2015 r., sygn. akt III AUa 432/15).

Sąd doszedł do przekonania, że analiza przepisów prawnych sprowadza się do wniosku, iż ubezpieczony ma prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, bo spełnia wszystkie przesłanki zawarte w obowiązujących przepisach. Naczelnym warunkiem, od którego zrealizowania uzależniona jest możliwość nabycia świadczenia, jest uznanie wnioskodawcy za osobę niezdolną do pracy. W przypadku odwołującego wystąpiła częściowa niezdolność do pracy potwierdzona w opinii sporządzonej przez biegłego sądowego z zakresu ortopedii, co do której strony nie wnosili żadnych uwag. Po drugie, wymaga zaznaczenia, że K. W. nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy. W związku z tym konieczność spełnienia przesłanki wynikającej z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy nie podlegała wyłączeniu w jego przypadku. Niezależnie od powyższego, w ocenie Sądu Okręgowego ubezpieczony legitymuje się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym zgodnie z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy. Organ rentowy w przedstawionym stanowisku procesowym już po przeprowadzonych opiniach przez biegłych sądowych do okresów zatrudnienia ubezpieczonego od 1 sierpnia 2015 r. do 30 września 2015 r., od 1 października 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. oraz od 1 lipca 2016 r. do 31 maja 2020 r. zaliczył dodatkowo okres od 1 czerwca 2020 r. do 31 maja 2021 r. Powyższe oznacza, że w 10-leciu przed powstaniem niezdolności do pracy, tj. od 15 czerwca 2011 r. do 14 czerwca 2021 r., legitymuje się co najmniej 5-letnim okresem składkowym i nieskładkowym.

Sąd jednocześnie zważył, że odwołujący spełnił również warunek z art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy, ponieważ częściowa niezdolność do pracy powstała w jego przypadku nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania okresów składkowych wymienionych w ustawie. Ubezpieczony podjął ostatnie swoje zatrudnienie w dniu 1 czerwca 2020 r. i trwało ono do dnia 31 maja 2021 r. Wobec ustalenia, że jest częściowo niezdolny do pracy od dnia 15 czerwca 2021 r., to niezdolność powstała zaledwie pół miesiąca od ustania ostatniego okresu składkowego. W związku z tym Sąd uznał, że odwołującemu przysługuje prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 15 czerwca 2021 r. na okres dwóch lat, ponieważ spełnił wszystkie warunki określonego w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

(...)